

В.М. Селютін, канд. екон. наук (*ХДУХТ, Харків*)
Г.В. Токарчук, асп. (*ХДУХТ, Харків*)

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ МЕНЕДЖМЕНТУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

На початку ХХІ сторіччя сфера гостинності стала помітним явищем у суспільно-економічному житті багатьох країн світу.

Розвиток індустрії гостинності відіграє важливу роль у рішенні загальнонаціональних проблем держави. Зокрема, сфера туризму забезпечує нові робочі місця, підтримуючи високий рівень життя населення, обумовлюючи розвиток інфраструктури всіх галузей народного господарства.

Сучасна сфера гостинності являється глобальним соціально-економічним явищем, що функціонує в умовах жорсткої конкуренції. Це обумовлює важливість інноваційної складової, розвиток якої виявляється основним детермінуючим конкурентоздатність туристичних організацій фактором.

В свою чергу серед пріоритетів державної політики можна відзначити підтримку розвитку галузі, створення сприятливих візових, митних, податкових умов, що сприяють веденню безпечної туристичної діяльності. Таким чином на перший план інноваційного управління у сфері гостинності виступає гарантія особистої безпеки, екологічна безпека, вільний доступ до шедеврів національної культури, доброзичливість з боку місцевого населення.

В результаті цілеспрямованих дій, направлених в першу чергу на відкриття туристського потенціалу нашої країни, облаштування існуючої і розвиток нової інфраструктури в Україні за останні роки відбулись значні позитивні зміни в області туризму і туристичної інфраструктури зокрема. Збільшилась кількість комфортабельних готельних комплексів. Проведена велика робота по реконструкції і оновленню існуючого готельного фонду країни, приведення його до загальноновизнаних світових стандартів. Планомірно зростає рівень освіти, професіоналізму і сервісу на всіх стадіях надання туристичних послуг.

Згідно рейтингу Всесвітньої Організації Туризму, Україна займає 8 місце у світі за кількістю туристичних візитів. Країну щороку відвідують більше 20 мільйонів туристів (25,4 млн. у 2008 р.), в першу чергу із країн східної Європи, а також західної Європи, США і Японії. Сфера індустрії гостинності України включає як активні види відпочинку і спортивного туризму, (наприклад гірськолижний спорт) так і подорожі пізнавального характеру, на базі багатой археологічної і

релігійної історії країни. У світі стають відомими численні лікувальні курорти, розташовані буквально у всіх регіонах України.

Однак до високого рівня розвитку світової туристичної галузі в цілому, у другій половині ХХ ст. додалось також прискорення темпів інновацій і ріст масштабів інноваційної діяльності у всіх секторах економіки, включаючи соціально-культурний сервіс і туризм. З огляду на це, очевидною виявляється необхідність пошуку якісно нових підходів до організації ведення туристичного бізнесу, нових ідей і напрямків. Так, інноваційна діяльність у сфері туризму має бути направлена не тільки на створення нового або зміну існуючого продукту, на вдосконалення транспортних, готельних та інших послуг, а також на освоєння нових ринків, впровадження новітніх інформаційних і телекомунікаційних технологій та сучасних форм організаційно-управлінської діяльності.

Разом з тим, необхідно зауважити, що до особливостей інноваційного розвитку організації індустрії гостинності слід віднести індивідуальність та нестандартність послуг, що надаються, невизначеність результату при впровадженні і наданні інноваційних послуг.

Варто підкреслити, що значну роль в ефективному функціонуванні організації готельного бізнесу в сучасних умовах здебільшого визначається досконалістю їх системи управління інноваційним розвитком. Таким чином, невід'ємним елементом інноваційного функціонування підприємств індустрії гостинності виступає механізм управління, що включає в себе органи управління, конкурентоздатність, ресурси та інноваційний потенціал, функції управління, засоби управлінського впливу, а також методи управління, пов'язані із змінами у цінній політиці, впровадженням інноваційних проєктів, використанням технологій аутсорсингу.

Високий рівень інноваційної активності являється необхідною умовою стійкого соціально-економічного розвитку індустрії гостинності. В даному контексті розвиток методів дослідження, умов, що визначають рівень інноваційної активності організації, набуває особливого значення, як для економічної науки, так і для практики управління інноваціями. В той же час інноваційна активність в стримується рядом факторів: старінням матеріально-технічної бази, недостатнім фінансуванням інноваційних проєктів, низьким рівнем державної підтримки, і, як наслідок, неефективним управлінням інноваційним розвитком. Це протиріччя породжує наукову проблему: необхідність формування ефективної системи управління інноваційною активністю в індустрії гостинності в сучасних умовах.